

Силабус курсу Природнича географія Поділля

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-професійна програма «Науки про Землю»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. **Дем'янчук Петро Михайлович**

Контактна інформація dempetrom@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Природнича географія Поділля» є: вивчення природно-територіальних комплексів Подільського регіону та їх компонентів, засвоєння теоретичних основ і набуття практичних навичок з питань комплексного фізико-географічного аналізу території, виявлення внутрішньорегіональних особливостей природних умов, аналізу екологічних питань стану довкілля, структури природоохоронного фонду та проблем охорони природи й раціонального використання природних ресурсів регіону.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
	<i>Змістовий модуль 1. Фізична географія Поділля</i>	мати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання з навчальної дисципліни, зокрема розуміти структуру, рівні пізнання та предмет вивчення; знати закономірності палеогеографічного розвитку Подільського регіону (фізико-географічні умови геологічного минулого); вміти встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між природними компонентами; володіти знаннями про сучасний стан взаємодії людського суспільства і природи, його наслідки й екологічні проблеми сучасності, причини їх виникнення та перспективи вирішення; орієнтуватися в проблемах охорони природи та раціонального використання природних ресурсів на теренах Подільського регіону.
1	<i>ТЕМА 1. Природнича географія: теоретичні основи, структура</i>	
2	<i>ТЕМА 2. Геологічна будова, рельєф і ресурси надр Поділля</i>	
3	<i>ТЕМА 3. Палеогеографія Поділля</i>	
4	<i>ТЕМА 4. Клімат</i>	
5	<i>ТЕМА 5. Поверхневі і підземні води</i>	
6	<i>ТЕМА 6. Ґрунтовий покрив</i>	
7	<i>ТЕМА 7. Особливості рослинного покриву і тваринного населення</i>	
8	<i>ТЕМА 8. Неприятливі природні процеси</i>	
9	<i>ТЕМА 9. Натуральні ландшафти. Фізико-географічне районування</i>	
10	<i>ТЕМА 10. Природоохоронна діяльність</i>	
	<i>Змістовий модуль 2. Історична географія Поділля</i>	володіти знаннями про зв'язки та взаємодію природних і соціально-економічних явищ; вміти осмислювати проблеми, які існують на перехресті історії й географії, роль географічних факторів в історичному процесі, історію та господарське освоєння теренів регіону; вміти аналізувати наслідки антропогенного впливу на природу на основних стадіях взаємодії людини і природи.
11	<i>ТЕМА 11. Історична географія Поділля</i>	
12	<i>ТЕМА 12. Господарське освоєння теренів Поділля</i>	
13	<i>ТЕМА 13. Антропогенізація компонентів природи</i>	
14	<i>ТЕМА 14. Антропогенні ландшафти</i>	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми
ЗК 5	здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ФК 2	знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства
ФК 5	здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички у професійній діяльності
ПРН 1	аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів геосфер Землі
ПРН 2	застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю

Літературні джерела

1. Гальчак С. Поділля: природа, людина – еволюція, історичний розвиток (кліматичний фактор в історичному антропогенезі). Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2006. 368 с.
2. Географія Вінницької області: навч. посіб. / за ред. Денисика Г.І., Жовнір Л.Ф. Вінниця: Гіпаніс, 2004 308 с.
3. Денисик Г. І. Антропогенні ландшафти правобережної України. Вінниця: Арбат, 1998. 242 с.
4. Денисик Г. І. Природнича географія Поділля. Вінниця: ЕкоБізнесЦентр, 1998. 183 с.
5. Маринич О. М., Шищенко П. Г. Фізична географія України. К.: Знання, 2003.
6. Поділля / Артюх Л., Балушок В. та ін.; гол. ред. Артюх Л. Ф. Вінниця: Доля, 1994. 504 с.
7. Свинко Й. М. Природа Тернопілля в геологічному минулому. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 112 с.
8. Свинко Й. М. Природа Хмельниччини в геологічному минулому. Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. 96 с.
9. Свинко Й. М., Дем'янчук П. М., Волік О. В., Гулик С. В. Геологічна будова, палеогеографія та геологічні пам'ятки Тернопільської області. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. 228 с.
10. Сивий М. Я. Мінеральні ресурси Поділля: конструктивно-географічний аналіз і синтез. Монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 656 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання лабораторних завдань на заняттях.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-10) усне опитування, тести, завдання	60
Модуль 2 (теми 11-14) усне опитування, тести, завдання	20
ІНДЗ	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE